

הרבנים הראשיים הכריזו מילחמה על מדינת החוק.

התשובה היא: הפרדת הדת מן המדינה

ענדי הנדלר

הם עצמם היים מקופה זו. אלא גם כל המוסדות שהם עומדים בראשם או שהם קשורים עימם. הציונר להעברת כספים אלה מקופת המדינה הוא מי שרד הדרות.

משמע, עד עצם היום הזה תלויה הרבנות הראשית מבחינה כלכלית בשר הדתות הנה. השר יכול להגדיל את התקציב לרבנים הראשיים ולמוסדות היקרים להם, לצמצם אותן, לקיימן או לבטלן. למוסדות הרבניים יש אינטרס ישיר ומובהק בקיום המערכת של משרד הדתות. ואם יוכח כי זוהי מערכת מושחתת, מערכת של שוחד ומירמה — מי יודע לאן עלולות להגיע אלומות האור של החקירה? הפרשה מעמידה את הרבנים עצמם באור מפוקפק ביותר, והדבר חייב להיאמר בבירור. הם לא מסי רחוקים, הם חותמת על פוגייה מופשטת.

בחקירה המתנהלת נגד צמרת משרד הדתות. כל המעורבים בחקירה זו הם דתיים. הם כפופים לא רק למצוי פונם הדתי, אלא גם לדחצים של החברה הדתית, שבה הם חיים, והמוסדות הדתיים, שאליהם הם משתייכים.

למעשה קבעו הרבנים הראשיים שאם ימסרו אנשים דתיים עדות נגד החשודים בשחיתות, יוטל עליהם חרם מוחלט —

אסירים מבתי הסוהר.

אני מעלה על דעתי שלישיכות הרבנים הראשיים מוצפות עתה במבול של מיני רקים, בנוסח, איתכם במאבקם! עלו והצליחו! — רוצחי דוד שרעבי, כלא רמלה.

וגם במיברקים מסוג זה: „לכבוד הרבנים היהודיים — יהיה אלה עימכם — תא החזית העמית לשחרור פלסטין — כלא נפחא.”

איני יודע אם שני הרבנים בקיאים בר חוכמת הגויים. טפוטפוטפו. אם כן, אולי שמעו על הציוני המוחלט של עימנאל קאנט. האומר שעל כל אדם להתנהג כך שהתנהגותו תוכל לשמש כעיקרון לחוק כללי. לפי כלל זה, מה שטוב לאהרון אברו הצירא טוב גם לרחמים בוגלו, שנחשד ברצח שכנו, לחיים לבקוביץ, שנחשד במעילה בת מיליונים בבנק, ולעבדאל-כרים אברעיסא, שנחשד בהנחת מיטען נפץ בשוק מחנה יהודה.

אם העדות העיקרית נגדם היא עדותו של עדי-מדינה, יש לשנות את שדותם לחופשי, בלי חשדות התנצלות ואיחולום. להמשך מעי שיהם הטובים.

ה עובדה היא שהרבנים הראשיים ה נזכרו במיצות ההלכה רק כאשר החלה מתנהלת חקירה נגד שרידות ו עזוריו. וכאשר נמסר כי המישטרה מבקשת להרשיעם בעזרת עדי-מדינה. עובדה זו אומרת דרשני. השר ועזוריו נחשדים בכך שהם העבירו מיליונים רבים מכספי הציבור ליד מוסדות ואישים דתיים, תמורת קבלתו של חלק מן השלל הזה בתורה כשוחד. אם יתאמתו חשדות אלה — ויש לחזור שוב ושוב: רק בתי-המישפט מוסמך להרשיע, ועד אז מוחזקים כל החשודים כחפים מפשע — הרי אין כאן רק פשעים פוליטיים, אלא גם עבירות המורות ביותר על הי מוסר האנושי, החילוני והדתי.

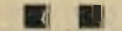
שרי אם כן:

● **נגבו אנשים כספים מקופת הציבור, וככך שלדו כסף זה ממי שיכלו ליהנות ממנו — קשישים הגזועים ברע, הזונים הפובלים מחוסר טיפול מתאים, יתרים דבית, רבן שאינם זוכים בחינוך מתאים, ועוד ועוד.**

● **ניצלו אנשים את משרותיהם הדתיות כדי להעשיר את עצמם, וככך לא רק הפכו את התורה קדום לחפור בו, אלא גם קדרום קדרון בו קופה וזגנוב כספים.**

אם אכן קרו הדברים האלה, הרי ניתן לחשפם ולהרשיע את החוטאים אך ורק בעזרת שותפיהם. שיאותו למסור עדות מדינה. מן הידועות היא שעבירה של שוחד ניתן להביא לדין — ב-99% של המקרים — רק כאשר משלם-השוחד מל שין על מקבל-השוחד.

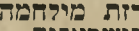
מי שאומר שאסור לקבל עדותו של עדי-מדינה במיקרים כאלה הריהו אומר, למעשה: אסור להביא מקבלי-שוחד לדין. במקרה כזה מוטב לבטל בכלל את החוק האוסר קבלת-שוחד, ולהפוך את תשלום-השוחד וקבלת השוחד לנוממה חברתית מקובלת וקניינית — לפחות בקרב חוגים דתיים.

ח וות-הדעת של שני הרבנים נועדה — בגלוי, ובלי כל הסוואה — לחבל

ה כרות שני הרבנים הראשיים, ה אסרת למסור ולקבל עדות של עדי מדינה, חורגת בהרבה מתחום ההתערבות בחקירה פלילית תלויה ועומדת.

התערבות זו כשלעצמה היא שערוריה ציבורית חסרת-תקדים. מעשה פלילי במ לא מובן ממיליה. אילו היה מנגנון החוק במדינה מתפקד כראוי, היה מעשה זה מביא את שני הרבנים הראשיים כלא רמלה, לצד פושעים שנכלאו שם ביגלל נסיונותיהם להפריע לחקירות פליליות. אך האופי הפלילי של מעשה הרבנים מתגמד לעומת משמעות אחרת, חמורה יותר לאין שיעור, הטמונה בהכרזה זוהי הכרזה מולחמה על מדינת-החוק הישראלית, על עצם המישטר הדמוקרטי במדינה.

ה שערוריה הציבורית הכרוכה ב חוות-הדעת הרבנית היא כה גלויה, עד שאין צורך להרכות עליה מילים.

די בהכרזה עובדה יסודית אחת, שרבים כבר עמדו עליה: במשך שני שנות קיום המדינה, לא מצאו הרבנים הראשיים חובה לעצמם להבהיר כי ההלכה מתי נגדת לעדי-מדינה.

במשך 32 שנים אלה — ובי-30 שנות ה- מגדאט הבריטי שקדמו להן — נשלחו לכלא אנשים ללא-ספור על סמך עדויותיהם של „עדי המלך”. מדוע ישבו הרבנים הראשיים במשך כל השנים האלה ושתקו, כשעה שנשענתה עולה זו אלפי פעמים? אנשים נדוגו למוות, למאסר-עולם, ל תקופת-מאסר ארוכה, לקנסות — והכל על סמך „עדי חסם” כאלה. מדוע עמדו הרבנים מנגד — הרבנים הנוכחיים וקודמייהם?

האם שתיקתם זו אינה הופכת אותם שותפים-יעוץ?

הרבנים שלמה גורן ועובדיה יוסף הם אנשים אינטליגנטים, הם חיים בקרב עם. הם קוראים עיתונים, מקשיבים ל רדיו, ואולי — הם מלהזכיר — הם מביטים גם בתיבת הטלוויזיה. הם יודעים שכמעט מדי יום נשפטים אנשים בבתי-המישפט של המדינה על סמך עדויותיהם של עדי מדינה. הם יודעים כי בדרך זו נכלאו אשר ידלין, איש מפלגת-העבודה, ושמואל רכטמן מהליכוד — אם להנחות רק שני מיקרים מפורסמים מאוד.

אם ידעו הרבנים שכאן נעשה עוול, שבאם דרסת ההלכה כנגד גאווה, ובכל זאת שתקו — האם לא מעזו בתפקידם? האם לא עשו מלאכת ה' רמיה?

א ין זה רק עניין הנוגע לעבר. יש לו משמעות מעשית רבה מאוד אף ב הווה.

בתי-הסוהר הישראלים מלאים באנשים שנשפטים על סמך עדויותיהם של עדי מדינה.

קשה להעריך את מיספרם. אך אני משער כי מיספרם רב מאוד בקרב הפשר עם הפליליים היושבים עתה בכלא. יש שנדוגו על-סמך עדויות כאלה. יש שנשפטו על סמך עדויותיהם שלהם עצמם, אחרי שהמישטרה השיגה עדות של עדי מדינה פוטנציאלי, ששיכנעה אותם שמוטב להם להודות באשמה.

אם התקבל חוות-הדעת של הרבנים רבנים, כי עדותם של עדי-מדינה פסולה מעיקרה, ואסור לקבלה — יש לשחרר מיד את מרבית ה

נס בירושלים: שלמה גורן ועובדיה יוסף אינם מסכימים על שום דבר — חוץ מאשר על חוות-הדעת שבאה לסכל חקירת שחיתות

הם מסרו אותה על חקירה מסויימת. חקירה זו נוגעת למימון הדתי, שהם שייכים אליו. היא נוגעת לכוונות הפוליטיים, אשר להם הם חייבים את משרותיהם הרמות. יותר מזה: היא נוגעת למישרר שהם עצמם מהווים, למעשה, חלק ממנו.

כך נערמת כאן שערוריה על גבי שעי רוריה. מתווסף חשד אל חשד, נוסף חטא על פשע.

א ין כד זה כאין וכאפס לעומת הסכנה הלאומית הכרוכה בפרשה. זו חורגת מתחומיה של שערוריה ציבורית ואישית, חמורה ככל שתהיה. במעשה עזימתם אחד הכריזה הרבנות הראשית מילחמה על מדינת-החוק.

היא הציבה את חוקי-ההלכה מול חוק המדינה, ותבעה את הכנעת החוק החילוני לחוק הדתי. למעשה יש כאן פוטש, פשוטו כמשמעו.

אלו-פיצבא יכולים לחולל הפיכה צבאית על-ידי שיגור חיילים אל מוקדי-הכוח של המדינה ותפיסתם בכוח. אלופי-הדת יכולים לחולל הפיכה משך (במחמד 34)

חרם פוליטי, חברתי, כלכלי. זהו פסק-דין של נידוי.

חוות-הדעת זו מטילה טרור על כל מי שמוכן למסור עדות נגד החשודים. ולא זו בלבד, אלא שהיא מפעילה לחץ ישיר או עקיף גם על החוקרים, אם הם דתיים, ועל השופטים. איני יודע איך יוכל שופט בעל הכרה דתית (ובכל בתי-המישפט יש ייצוג דתי, על פי מפתח סמוי למינוי שופטי טים דתיים) לשפוט במישפטים הצפויים בפרשה זו.

הרבנים אינם טיפשים. הם ידעו היטב את ההשלכות של חוות-הדעת. אם כן, מדוע הם עשו זאת?

ו וחי שאלה בלתי-נמנעת. שאלה מט רידה, שאלה מבחילה.

מדוע הרהיבו שני הרבנים הראשיים עזו בנפשם לפרסם חוות-הדעת כזאת, בעצם הימים שבה מתנהלת החקירה נגד אברו הצירא. אחרי שפורסמו הידועות על עדי המדינה — ביודעם היטב שבכך הם מחבי לים בחקירה, משבשים את תהליכי החוק ומסתכנים בעבירה פלילית חמורה? מוכרח להיות כאן איני טרם מובהק.

הרבנים הראשיים הם למעשה פקידים המדינה. משכורתם באה להם מקופת ה ממשלה ומכיסו של משלם-המסים. לא רק